



Influence of Social Ecological Factors on Public Mind Behavior of Vocational Students in Prachuap Khiri Khan Province

Penpraporn Sukthumrong^{} Pimsurang Taechaboonsermsak^{**}
Sutham Nanthamongkolchai^{**} Supachai Pitikultang^{**} Chokchai Munsawaengsub^{**}*

ABSTRACT

This cross-sectional survey research aimed to study the influence of social ecological factors concerning public mind behavior among vocational students. A total of 354 students were selected using multistage sampling technique. Data were collected using self-administered questionnaires between October and November 2017. Data were analyzed using Pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression. The results revealed that 65.3% of the subjects displayed good public mind behavior, 33.3% were at moderate level and 1.4% at poor level. The public mind behavior is positively associated with attitude, parental role model, teacher role model, friend influence, perception of

institutional activities, perception of community activities, and perception of public mind policy. In addition, factors predicting the public mind behavior of vocational students included parental role model, friend influence, attitude, perception of institutional activities and age. The prediction percentage was 43.5%. Findings from this study recommended that family, school and related organization should cooperate to promote public mind behavior of vocational students by supporting the parental role model, friend influence, attitude about public mind and perception of institutional activities.

Keywords: behaviors, public mind, vocational student

J Public Health 2019; 49(1): 45-56

Article info: Received August 23, 2018; Revised October 9, 2018; Accepted November 12, 2018.

Correspondence: Pimsurang Taechaboonsermsak. Department of Family Health, Faculty of Public Health, Mahidol University, Bangkok 10400, THAILAND. E-mail: pimsurang.tae@mahidol.ac.th

^{*} Graduate student in Master of Science (Public Health) Program in Family Health, Faculty of Public Health and Faculty of Graduate Studies, Mahidol University

^{**} Department of Family Health, Faculty of Public Health, Mahidol University



บทนำ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 ได้ตั้งเป้าหมายสำหรับ ประเทศไทยในอนาคตกปี พ.ศ.2579 ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งได้กำหนดลักษณะของคนไทยและสังคมไทย ที่พึงปรารถนา มีจิตสาธารณะและทำประโยชน์ต่อ ส่วนรวม มีความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก รวมทั้งคนไทยที่มีคุณลักษณะเป็น คนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรม ตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมือง ตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทัน สถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อ ส่วนรวม¹

46

จิตสาธารณะ (Public Mind) คือ คุณลักษณะ ทางจิตใจของบุคคลที่มีความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทั้งในด้านการใช้สิ่งของที่เป็นของส่วนรวม การถือเป็นที่หน้าที่ของตน การเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมถึงการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม² ถ้าหากคนในสังคมขาดจิตสาธารณะก็จะมีผลกระทบ ต่อบุคคล ครอบครัว สังคม ทั้งในระดับประเทศ และ ระดับโลก เช่น บุคคลเห็นแก่ตัว สร้างความเดือดร้อน ให้กับตนเองและผู้อื่น เอาเปรียบผู้อื่น ขาดความรัก ความสามัคคี เห็นแก่ตัว แบ่งพรรคแบ่งพวก ต่างคน ต่างอยู่ไม่สนใจผู้อื่น จนไปถึงเกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น³ ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจพฤติกรรม ของคนไทย ปี พ.ศ.2557 พบว่า คนไทยยังคงมี พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความเคารพสิทธิของ ผู้อื่นและการขาดวินัย เช่น การแข่งคิว ร้อยละ 21.8 และทิ้งขยะในที่สาธารณะ ร้อยละ 40.5⁴ อีกทั้ง จากการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย ปี พ.ศ.2559 พบว่า ปัญหาด้านจิตสำนึกสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม เห็นประโยชน์ส่วนตัว

มากกว่าส่วนรวม เป็นปัญหาวิกฤต 1 ใน 3 ลำดับแรก ของสังคมไทย⁵

การปลูกฝังให้บุคคลเกิดจิตสาธารณะจึงมีความ สำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเป็นเด็ก เนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่ไวต่อการเรียนรู้⁶ โดยเฉพาะ เด็กในช่วงอายุ 10-16 ปี จะเริ่มพัฒนาจริยธรรม ตามการยอมรับ กฎระเบียบ หรือประเพณีที่สังคม กำหนดขึ้น และช่วงอายุ 16 ปีขึ้นไปก็จะเกิดพฤติกรรม ทางจริยธรรมที่เกิดจากอิทธิพลและกระบวนการทาง สังคม⁷ ทั้งนี้ในช่วงอายุดังกล่าวเรียกว่า วัยรุ่น ซึ่งเป็น ช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ร่างกาย สังคม สติปัญญา จิตใจและพฤติกรรม เป็นวัยที่ พยายามค้นหาความต้องการและเอกลักษณ์ของตน หากวัยรุ่นไม่สามารถค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองได้ พวกเขาจะสับสนในบทบาทหน้าที่และมีผลกระทบ ต่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต⁸ จากผลการสำรวจ พฤติกรรมที่สามารถแสดงถึงการมีจิตสาธารณะของ วัยรุ่น ปี พ.ศ.2552 พบว่า นักเรียนเป็นอาสาสมัคร และเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ร้อยละ 61 โดยกลุ่มนักเรียนอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา มีสัดส่วนการบำเพ็ญประโยชน์มากที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 66.4 และ 62.8 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มนักเรียน อาชีวศึกษามีสัดส่วนการบำเพ็ญประโยชน์น้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ 54.3^{9,10} สอดคล้องกับการศึกษา คุณภาพวัยรุ่น ปี พ.ศ.2551 พบว่า นักเรียนสายสามัญ และสายอาชีวศึกษาในขณะนี้ขาดจิตสำนึกต่อสาธารณะ ชุมชนอ่อนแอไม่สนใจกัน และการเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนร่วม ห้างเหินศาสนา และขาดความซื่อสัตย์¹¹ และหากพิจารณาจำแนกตามภูมิภาคพบว่า นักเรียน อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ มีสัดส่วนการบำเพ็ญประโยชน์สูงสุดเท่ากับร้อยละ 63.35 และ 57.62 ตามลำดับ และต่ำสุดในเขต



ภาคกลาง และกรุงเทพและปริมณฑล เท่ากับร้อยละ 49.72 และ 44.75 ตามลำดับ^{9, 10}

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศ ซึ่งจากผลการสำรวจสภาวะการณของเด็กและเยาวชน ปี พ.ศ.2552 พบว่า นักเรียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีสัดส่วนการบำเพ็ญประโยชน์เท่ากับร้อยละ 59.5 โดยนักเรียนชั้นประถมและอุดมศึกษามีสัดส่วนการบำเพ็ญประโยชน์สูงสุดเท่ากับร้อยละ 65.75 และ 65 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษามีสัดส่วนการบำเพ็ญประโยชน์ต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 50.25 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ⁹ ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีนิเวศวิทยาเชิงสังคม (Social Ecological Model)¹² มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อทราบถึงลักษณะพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษารวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษา และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะสำหรับกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในอนาคตต่อไป

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Survey Research) ศึกษาในกลุ่มประชากรนักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ 4 แห่ง การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการประมาณค่าเฉลี่ยประชากรของ Lemshow S.¹³ โดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนสมมุติที่ยอมให้เกิดได้สูงสุดเท่ากับ 0.08 และค่าความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมจิตสาธารณะ เท่ากับ 0.61¹⁴ คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 340 คน เพื่อป้องกันความไม่สมมุติของการตอบกลับแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้จำนวน 374 คน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 18 ตุลาคม - 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 สํารวจสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้งหมด 4 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 4,897 คน พร้อมจำแนกนักเรียนตามรายชั้นปี

ขั้นตอนที่ 2 นำขนาดกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้คำนวณได้ มาแบ่งสัดส่วนเพื่อกำหนดขนาดตัวอย่างของแต่ละสถานศึกษา โดยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดประชากร

ขั้นตอนที่ 3 นำขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษา มาแบ่งสัดส่วนเพื่อกำหนดจำนวนตัวอย่างของแต่ละชั้นปี

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีแล้ว จึงสุ่มรายชื่อเรียนแต่ละชั้นปี โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากไม่ใส่กลับ จนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้



แนวคิด Social Ecological Model ของ McLeroy¹² มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย ปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับสถาบัน ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับสังคม ทั้งนี้แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และได้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือ (Try Out) โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งไม่ใช่กลุ่มที่จะทำการศึกษาจำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยระดับบุคคล ประกอบด้วย

48

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ระดับผลการเรียนเฉลี่ย สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะของที่พักอาศัย และการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมที่จัดขึ้นภายในสถานบันการศึกษาและชุมชน มีข้อคำถามรวมทั้งหมด 8 ข้อ

1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับจิตสาธารณะ มีข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.771

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ซึ่งมี 3 แบบวัด คือ

2.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัว มีข้อคำถามทั้งหมด 13 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.827

2.2 แบบสอบถามการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของครู มีข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.747

2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนด้านจิตสาธารณะ มีข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.756

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยระดับสถาบัน ได้แก่ การรับรู้กิจกรรมของสถาบันที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ มีข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.648

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยระดับชุมชน ได้แก่ การรับรู้กิจกรรมของชุมชนที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ มีข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.695

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยระดับสังคม ได้แก่ การรับรู้นโยบายเกี่ยวกับจิตสาธารณะ มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.774

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ มีข้อคำถามทั้งหมด 12 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.756

การวิเคราะห์ข้อมูล

การอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับสถาบัน ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับสังคมกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) และการหาปัจจัยที่มีอิทธิพลสามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)



ข้อพิจารณาทางจริยธรรม

ผู้วิจัยชี้แนะโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อพิจารณาและอนุมัติให้คำรับรองตามระเบียบการวิจัย ซึ่งได้รับการพิจารณาและอนุมัติตามเอกสารรับรอง เลขที่ MUPH 2017-177 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2560 ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนได้ลงนามในเอกสารยินยอมการเข้าร่วมการวิจัยก่อนที่จะเริ่มเก็บข้อมูลการวิจัย

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 354 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.3 และเพศหญิง ร้อยละ 42.7 อายุเฉลี่ย 16.6 ± 1.09 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 เท่ากับร้อยละ 37.6, 30.2 และ 32.2 ตามลำดับ โดยมีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.01 ± 0.52 นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้าน ร้อยละ 94.4 และบิดามารดาของนักเรียนอาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 61.1 เป็นสมาชิกชมรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะในสถาบัน ร้อยละ 59.0 และสมาชิกชมรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะในชุมชน

ร้อยละ 31.4 ส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับจิตสาธารณะเชิงบวก ร้อยละ 77.4 และเชิงลบ ร้อยละ 22.6 ครอบครัวของนักเรียนมีการอบรมเลี้ยงดูและเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.7 ส่วนครูเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 88.2 และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.9 นักเรียนอาชีวศึกษามีการรับรู้กิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะของสถาบันและของชุมชน รวมถึงการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 86.7, 71.5 และ 63.3 ตามลำดับ

นักเรียนอาชีวศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับดี ร้อยละ 65.3 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.3 และระดับควรปรับปรุงมีเพียงร้อยละ 1.4 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมจิตสาธารณะจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านการใช้สิ่งของอยู่ในระดับดี ร้อยละ 76.6 ด้านการถือเงินที่อยู่ที่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 72.9 ด้านการเคารพสิทธิอยู่ในระดับดี ร้อยละ 75.4 และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 60.2 ดังตารางที่ 1

Table 1 Public Mind Behavior of Vocational Students. (n=354)

Public mind behavior	Number (%)		
	Good	Moderate	Poor
Public mind behavior overview	231 (65.3)	118 (33.3)	5 (1.4)
Use of things aspect	271 (76.6)	78 (22.0)	5 (1.4)
Responsibility aspect	258 (72.9)	84 (23.7)	12 (3.4)
Respect the right of others aspect	267 (75.4)	54 (15.3)	33 (9.3)
Public benefit activities aspect	213 (60.2)	124 (35.0)	17 (4.8)



การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมนิเวศวิทยากับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบกับเพศ ($r = -0.108$) และอายุ ($r = -0.148$) ส่วนทัศนคติด้านจิตสาธารณะ ($r = 0.398$) การอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัว ($r = 0.534$) การเป็นแบบอย่าง

ด้านจิตสาธารณะของครู ($r = 0.261$) อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ($r = 0.509$) การรับรู้กิจกรรมของสถาบันที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ ($r = 0.336$) การรับรู้กิจกรรมของชุมชนที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ ($r = 0.377$) และการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมจิตสาธารณะ ($r = 0.296$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

Table 2 Correlation Coefficient between Social Ecological Factors and Public Mind Behavior of Vocational Students in Prachuap Khiri Khan Province. (n=354)

Factor	Pearson's Correlation (r)	p
Individual level		
Gender	-0.108	0.041*
Age	-0.148	0.005*
Grade point average	0.066	0.214
Parents' marital status	-0.064	0.227
Attitude	0.398	<0.001*
Interpersonal level		
Parental role model	0.534	<0.001*
Teacher role model	0.261	<0.001*
Friend influence	0.509	<0.001*
Institute level		
Perception of institutional activities	0.336	<0.001*
Institution's club member	-0.021	0.698
Community level		
Perception of community activities	0.377	<0.001*
Residence	0.041	0.446
Social level		
Perception of public mind policy	0.296	<0.001*

*Significant at $p < 0.05$



เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนพบว่า อายุ ทักษะคิดเกี่ยวกับจิตสาธารณะ การอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้กิจกรรมของสถาบันที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษา ได้ร้อยละ 43.5 ($R^2 = 0.435$) โดยตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะ

ของคนในครอบครัวสามารถคาดทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาได้มากที่สุด ($b = 0.397$) รองลงมาคือ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ($b = 0.288$) ทักษะคิดเกี่ยวกับจิตสาธารณะ ($b = 0.278$) การรับรู้กิจกรรมของสถาบันที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ ($b = 0.137$) และน้อยที่สุด คือ อายุ ($b = -0.738$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

Table 3 Multiple Correlation Coefficient between Factors Influencing and Capable of Predicting the Public Mind Behavior of Vocational Students.

Predicting factors	b	SE	β	t	p
Parental role model	0.397	0.056	0.334	7.106	<0.001
Friend influence	0.288	0.047	0.284	6.070	<0.001
Attitude	0.278	0.093	0.139	2.997	0.003
Perception of institutional activities	0.137	0.054	0.111	2.514	0.012
Age	-0.738	0.241	-0.125	-3.066	0.002
Constant = 16.776					

$R = 0.659$, $R^2 = 0.435$, $F = 53.501$, $p < 0.001$

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับดี ร้อยละ 65.3 สอดคล้องกับการศึกษาของธัญศร ธรรมิสกุล¹⁵ ที่พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ สัดส่วนของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษามีสัดส่วนสูงกว่าการสำรวจพฤติกรรมที่สามารถแสดงถึงการมีจิตสาธารณะด้วยการบำเพ็ญประโยชน์ของกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่เท่ากับร้อยละ 50.3⁹ เมื่อพิจารณา

พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษา รายด้านพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมจิตสาธารณะในทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านการใช้สิ่งของสาธารณะมีสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ (ร้อยละ 76.6) รองลงมาคือ ด้านการเคารพสิทธิ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และน้อยที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาสัดส่วนพฤติกรรมจิตสาธารณะระดับควรปรับปรุงรายด้านพบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ มีสัดส่วนอยู่ในระดับควรปรับปรุงมากที่สุด รองลงมา

คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สอดคล้องกับการศึกษาของธัญญา ธรรมิสกุล¹⁵ และ อริยา คูหา¹⁶

การอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด สอดคล้องกับ จุฑาพร นาครอด¹⁷ และ พระสุวรรณ ปูนอ่อน¹⁸ ที่พบว่า การมีจิตสาธารณะของนักเรียนได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูและการสนับสนุนของครอบครัวมากที่สุด ทั้งนี้จากผลการศึกษาที่พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัวที่ดีจะมีพฤติกรรมจิตสาธารณะดีขึ้นด้วย สอดคล้องกับ อารีย์ วงศ์แดง¹⁹ ที่พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูด้านจิตสาธารณะและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของพ่อแม่ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Lenzi M.²⁰ ที่พบว่า ความรับผิดชอบการเป็นพลเมืองของวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลางมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรับผิดชอบการเป็นพลเมืองของผู้ปกครอง

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะรองลงมา โดยหากเพื่อนของนักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่ดีก็จะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะดีขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับ ธัญญา ธรรมิสกุล¹⁵ ที่พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาในทางบวก และสอดคล้องกับ มณีรัตน์ ธีระวิวัฒน์²¹ ที่พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เนื่องจากนักเรียนอาชีวศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมาก นักเรียนจึงเริ่มให้ความสำคัญและมีการเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ จากกลุ่มเพื่อนเพิ่ม

มากขึ้น ประกอบกับนักเรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถาบันการศึกษารองลงมาจากรอบครัว นักเรียนมีการพบปะกับกลุ่มเพื่อนตลอดทั้งวัน จึงมีโอกาที่จะเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมจากกลุ่มเพื่อนเพิ่มมากขึ้น

ทัศนคติเกี่ยวกับจิตสาธารณะ เป็นปัจจัยระดับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอีกปัจจัยหนึ่ง รองลงมาจากอิทธิพลของครอบครัวและเพื่อน สอดคล้องกับ พระสุวรรณ ปูนอ่อน และคณะ¹⁸ ที่พบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นการคิดหาเหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในทางที่ดีและไม่ดีอันแสดงถึงทัศนคติของนักเรียน สามารถพยากรณ์พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนรองลงมาจากรอบครัวและกลุ่มเพื่อน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับจิตสาธารณะเชิงบวกมากเท่าใดจะส่งผลให้มีพฤติกรรมจิตสาธารณะดีมากขึ้นเท่านั้น สอดคล้องกับ สุคนธา เล็งเจริญ²² ที่พบว่า เจตคติต่อจิตสำนึกสาธารณะมีอิทธิพลบวกทางตรงต่อจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า ทัศนคติเป็นความคิดหรือความรู้สึกเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล²³ โดยนักเรียนอาชีวศึกษาอาจได้มีการเรียนรู้พฤติกรรมจิตสาธารณะจากตัวแบบอย่าง เช่น ครอบครัวและเพื่อนก่อนจากนั้นจึงเกิดการตอบสนองพฤติกรรมจิตสาธารณะตามที่ตนรู้สึกพึงพอใจ และเกิดเป็นทัศนคติต่อจิตสาธารณะ อันส่งผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะของนักเรียน

การรับรู้กิจกรรมของสถาบันที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ เป็นปัจจัยระดับสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ สอดคล้องกับ สุคนธา เล็งเจริญ²² ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลโดยตรงทางบวกต่อจิตสำนึกสาธารณะ และสอดคล้องกับ ลีรินาฏ วารินสุข

และคณะ²⁴ พบว่า ปัจจัยด้านกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน ดังนั้น สถาบันการศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ นอกเหนือจากหน้าที่ในการอบรมให้ความรู้แล้ว ยังต้องมีหน้าที่ในการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมจิตสาธารณะในทางที่ถูกต้องเหมาะสม หากนักเรียนมีการรับรู้และเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบันที่จัดขึ้น นักเรียนก็จะมีการเรียนรู้การอยู่ร่วมกับสังคมและมีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง และสนใจทำกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ให้กับสังคมมากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมของสถาบันย่อมส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

อายุ เป็นปัจจัยระดับบุคคลที่มีอิทธิพลสามารถคาดทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะอธิบายได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาเป็นวัยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น (Early Adolescence) อายุ 13-17 ปี จะมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพและวุฒิภาวะทางร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าช่วงวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 15-19 ปี โดยวัยรุ่นมักจะพุ่งความสนใจไปที่ลักษณะทางร่างกายของตนเองและต้องการการยอมรับทางกายจากคนอื่น ๆ โดยเฉพาะการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จึงส่งผลให้วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่คล้อยตามกลุ่มเพื่อนและสังคมมากกว่าวัยรุ่นตอนกลางที่เป็นวัยที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการคิด ความเข้าใจเริ่มตระหนักถึงเป้าหมายด้านอาชีพ พยายามทำความเข้าใจกับสิ่งต่าง ๆ และค้นคว้าหาความรู้ตามความถนัดของตนเองเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้วัยรุ่นตอนกลางจะเริ่มเป็นตัวของตัวเองและสนใจตนเองมากขึ้น จึงอาจทำให้มีการทำกิจกรรมสาธารณะลดน้อยลง

ข้อจำกัดของการศึกษาในครั้งนี้ คือ เนื่องด้วย การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง โดยมีการเก็บข้อมูลตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ณ จุดเวลาเดียวกัน ดังนั้นจึงควรตระหนักไว้ว่า ผลการศึกษาปัจจัยทางสังคมนิเวศวิทยาครั้งนี้บ่งชี้เพียงแค่แนวโน้มและความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะในระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ข้อมูลปัจจัยทางสังคมนิเวศวิทยาตั้งแต่ระดับระหว่างบุคคล ระดับสถาบัน ระดับชุมชน และระดับสังคม เก็บข้อมูลโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตอบ ซึ่งหมายความว่า ผลการศึกษาของปัจจัยในระดับต่าง ๆ เป็นเพียงการรับรู้ของนักเรียนเท่านั้น ไม่ได้บ่งบอกว่า ปัจจัยดังกล่าวมีระดับดังผลการศึกษาจริง ๆ ดังนั้นการวิจัยในอนาคตควรเก็บข้อมูลปัจจัยในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสม เช่น ปัจจัยระหว่างบุคคล อันได้แก่ พฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้ปกครอง ครู หรือเพื่อน ก็ควรเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง ครู และเพื่อนโดยตรง

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษามากที่สุด คือ การอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัว จึงควรส่งเสริมให้ครอบครัวได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสาธารณะที่ดี มีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น เคารพผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม หรือหากนักเรียนมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมก็ควรว่ากล่าวตักเตือนและแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะที่ดีให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เลียนแบบ เกิดเป็นทัศนคติที่ดี อันส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนที่ดีเพิ่มมากขึ้น



หน่วยงานด้านการศึกษา เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีนโยบายให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมจิตสาธารณะที่ดีให้กับนักเรียน หรืออาจเป็นนโยบายที่กำหนดให้ครู/อาจารย์มีแผนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น สำหรับกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในสถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบ นโยบาย ข้อบังคับ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษา ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมการเกิดจิตสาธารณะให้ดียิ่งขึ้นไป รวมทั้งให้สามารถเข้าถึงและเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนทุกกลุ่ม

กิตติกรรมประกาศ

54

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารและครู โรงเรียนอาชีวศึกษา ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้ง 4 แห่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งนักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. The National Economic and Social Development Board Office. The twelfth national economic and social development plan (2017-2021). Bangkok: The Prime Minister's Office; 2016.
2. Panna K. Easy to make public mind. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2016.
3. Wattanasirithum P, Sanjorn S. Thai conscious desire. Bangkok: Foundation for Thailand Rural Reconstruction Movement Under the Royal Patronage; 2000.
4. The National Statistical Office. The 2014 survey on conditions of society, culture and mental health (Thai happiness). Bangkok: NSO; 2015.
5. Moral Promotion Center. The moral of Thai social survey report. Bangkok: MPC; 2016.
6. Singhapol S. Must teach new consciousness. Simajarn. 1999;15-6.
7. Siriwannabut P. Developmental psychology theory. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2006.
8. Erikson EH. Identity youth and crisis. New York: W.W.Norton&Company; 1968.
9. Ramajitti Institute. Child watch project report in 2006–2009. Bangkok: Ramajitti Institute; 2009.
10. Ramajitti Institute. Child watch project report in 2011–2012. Bangkok: Ramajitti Institute; 2012.
11. Threepatee S. Thai youth development strategies. Bangkok: Thai Health Promotion Foundation. Available at <http://resource.thaihealth.or.th/library/11179>, accessed November 2, 2016.
12. McLeroy KR, Bibeau D, Steckler A, Glanz K. An ecological perspective on health promotion programs. Health education quarterly. 1988;15(4):351-77.
13. Lemeshow S, Hosmer DW, Klar J, Lwanga SK, WHO. Adequacy of sample size in health studies. West Sussex: John Wiley & Sons; 1990.

14. Onsri P, Chaleoykitti S, Srikanok W, Thaiudom A. Public mind among students at Samsenwittayalai school. RTA Med J. 2014;67(3):103-10.
15. Thammisakul T. Factors affecting public mind behavior of vocational certificate student in Attawit Commercial Technology College. [Research for educational development]. Bangkok: Attawit Commercial Technology College; 2013.
16. Kuha A, Naraong-ard S. Public mind and life of Prince of Songkla University' students, Pattani campus. PNU. 2011; 2.
17. Nakrod C. Causal factors influencing public mind of Matthayomsuksa II students in Bangkok educational service area III. [M.Ed. Thesis in Educational research and statistics]. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University; 2011.
18. Poon-orn P, Pansri O, Panichparinchai T. Factors affecting public mind of senior high school student in General Education Department of Phrapariyattitham School in lower-northern part. The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal. 2014;20(3).
19. Wongdeang A, Kittipichai W, Techaboonsermsak P. Factors associated with attitude towards public mind and public behavior among junior secondary school student. The Journal of Faculty of Applied Arts. 2011;11-8.
20. Lenzi M, Vieno A, Santinello M, Nation M, Voight A. The role played by the family in shaping early and middle adolescent civic responsibility. J Early Adolesc. 2013;34(2):251-78.
21. Therawiwat M, Imamee N, Worraka A. Factor affecting sexual risk behaviors among female adolescents: a case study of female junior high school students, Kanchanaburi province. J. Public Health. 2016; 46(3): 284-98.
22. Sengcharoen S. An analysis of structural causal relationship of factors influencing on public mind of undergraduate students, Srinakharinwirot University. [M.Ed. Thesis in Educational research and statistics]. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University; 2013.
23. Merrill RM, Frankenfeld C, Mink M, Freeborne N. Behavioral epidemiology: principles and application. Burlington: Jones & Bartlett Learning; 2016.
24. Warinsook S, Pranee C, Hombubpha S. Environmental factors in school affecting public mind behaviors of Prathomsuksa Six students under the Nakhon Sawan Primary Education Service Area Office. Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat University. 2014; 4(6): 85-99.



อิทธิพลของปัจจัยทางสังคมนิเวศวิทยาต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เพ็ญประพร สุขธัมรงค์* พิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์** สุธรรม นันทมงคลชัย**
ศุภชัย ปิติกุลตั้ง** โชคชัย หมั่นแสงทรัพย์**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนอาชีวศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับดี ร้อยละ 65.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.3 และควรปรับปรุง ร้อยละ 1.4 โดยพฤติกรรมจิตสาธารณะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติเกี่ยวกับจิตสาธารณะ การอบรมเลี้ยงดู และการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัว การเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของครู อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การรับรู้การจัดกิจกรรมของสถาบัน

ชุมชน และนโยบายที่ส่งเสริมจิตสาธารณะ ทั้งนี้ปัจจัยการอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ทัศนคติ การรับรู้การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะของสถาบัน และอายุ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 43.5 งานวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ครอบครัว โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรร่วมกันส่งเสริมพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน โดยเน้นไปที่การอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างด้านจิตสาธารณะของคนในครอบครัวและเพื่อน รวมถึงการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อจิตสาธารณะ และการรับรู้กิจกรรมของสถาบัน

คำสำคัญ: พฤติกรรม, จิตสาธารณะ, นักเรียนอาชีวศึกษา, ปัจจัยทางสังคมนิเวศวิทยา

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

** ภาควิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล